

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre . . . . . 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

A tóalji kis bérletek.

E hó 14-én járt künn Pusztaszeren Pallavicini Sándor örgróf urnál a mindszenti kisbérlet mintegy 25 tagból álló küldöttsége, melyet az előljáróság vezetett a kegyelmes urunk elé.

Koncz Lajos községi jegyző adta elő a mindszenti bérlők azon kérelmét, hogy a hat év előtt a kisemberek fölsegítésére adott 3 holdas birtokokat hagyná meg továbbra is a kisemberek kezén. Indokolta e kérelmet azzal, hogy akkoriban, amikor e kisbérleteket megkapták, berendezkedtek jószágtenyésztésre. Mint a megtartott helyi kiállítások és a tejszövetkezet működése mutatják, elég szép eredményt értek el e téren. Ezen szépen megindult mozgalom vezeti a kisembereket a vagyonosodás útjára. Kéri a bérlet főtartásával e remélt vagyonosodás előmozdítását.

Az örgróf ur részletesen kifejtette elvi alapokon nyugvó álláspontját. Nem volt szándéka — mondotta — a kérdéses területeket elvonni előbbi céljától. Tudja nagyon nagyon jól, hogy a szegényebb viszonyu egyéneknek éppen ezen földek fekszenek legelőnyösebben, mert a falu alatt terülnek el, könnyen megközelíthetők, művelhetők. De nem tartja kielégítőnek a bérlők által vitt gazdálkodási módot. Hármasszorosban a föld előbbutóbb kifogy termőerejéből. Négyes forgót

kíván legalább s ehez képest akarja a területet újra beosztatni. Dacára a földek közeli fekvésének, jóságának, nincsen szándékában a haszonbérek emelése sem. Megelégszik a kataszteri holdankint eddig fizetett 18 forint haszonbérrel. Azonban, miután kilátása van arra, hogy a földek magasabb adóval lesznek megterhelve, csak természetesen, hogy ezen adótöbbletet a bérlőkre fogja hátrítani s a haszonbért ezen alapon fogja annak idején megállapítani.

Sajnálja az örgróf ur, hogy nincs módjában több ily apró bérletet kiosztani. Hogy azonban a kis tehetségűeken is segítsen, főtartja az ugyancsak hat év előtt behozott azon rendszert, hogy akiknek vetemény-földre van szükségük, azok ilyeneket a mindszenti majornál majdnem határtalan mennyiségben kaphatnak, szintén jutányos árban. Csak az a kívánatos, hogy idejében jelentkezzenek az illetők a helyi tisztánál, hogy a földet idejében vissza tarthassa, másképp az ereszánt és ki nem adott földek kukoricával lennének bevetve.

Minden szavából kitűnt a nemesszívű főurnak, hogy ismeri a szegény emberek baját, s hogy tőle telhetőleg igyekszik rajtuk segíteni. Hangoztatta a földek jó gondozását, művelését, mert csakis így képes a föld is a várt hozamokat megadni.

Ezután Veres Sándor bíró emelt szót

s fölhitte az örgróf ur figyelmét azon körülményre, hogy sokan szeretnének a mindszenti kisgazdák közül az alsó-ányási réten folytatólagosan 10 has bérletekhez jutni. Kéri az örgróf urat, hogy iuttasson a kérelmezőknek még egy földet, amennyit a szomszédos gazdaság nélkülözhet. Ennek a kérelemnek a teljesítését nem ígerte meg az örgróf ur. A körülményektől tette függővé. De mondott annyit, hogy alaposan megvizsgálja az ügyet s ha teheti, készséggel fog segítő kezet nyújtani olyanoknak, akik még a kérdéses területre kíváncsiak.

Megelégedéssel vettek búcsút polgártársaink a kegyelmes urtól s ha nem teljesül is mindenkinek a reménye, — mert mint az örgróf ur is megjegyezte, több a bérelni szándékozó, mint az átengedhető terület — de távozhattak azzal a főlemelő tudattal, hogy a község régi földesurának utódja hasonló nemesszívű s fenkölt gondolkozásu mágnás, mint dicsőült édesatyja volt s hogy a mindszentie csak ennek az uradalomnak a jószívűsége árán juthatnak a boldogulás útjára. Bár tudatára ébredtek volna e valónak elődeink 25 év előtt, amikor egyesek meggondolatlan uszítására követ dobtak annyian az uradalomra, — nem tudván, hogy mit cselekszenek.

Adja Isten, hogy a község vezetői ezen jó és helyesnek bizonyult uton megtarthassák népünket. Akkor bizhatunk,

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

■ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ■

jelzalog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. Az igazgatóság.

TÁRCA.

A lég ura.

Irta: Pierre Mille.

Vélinné könnyedén kiugrott az ágyból s az ablakhoz sietett anélkül, hogy papucsba dugta volna a lábait: mert hát nyár volt, mert szőnyeg borította a padlót és mert nagy türelmetlenség gyötörte.

Vélin ki nem állhatta a világosságot, azt állította, hogy már hajnalban nem tud tőle aludni, a nevének tehát óvatosan kellett félre huzni a nehéz ablakfüggönnyt s felhuzni a zsalut, mire játszi napsugár aranyozta be finom szőke haját, mely borzasan fogta körül fejét.

A férje az ágyban puhán elhunyna, szintén kapott a szemébe ebből a napsugárból anélkül, hogy ugyanazt az örömet tanúsította volna, az orra fölé fektette a karját, dörmögött valamit s hirtelen a másik oldalára fordult, hogy még egy nótát aludjék.

— Szép napos az idő, szép napos! ujongott Vélinné! Végre szép az idő az én léghajósaimnak!

És Vélin megértette, hogy most már határozottan

nem alhat tovább. Dörzsölte a szeméit és felült. Megint úgy kezdődik, mint tegnap, mint tegnapelőtt, és nem volt rá semmi kilátás, hogy valaha véget érjen! Mióta vakmerő emberek a levegőbe szálltak fa- s vászonszárnyakon, nem volt többé nyugodalma. A neje csak azoknak a hőstetteivel traktálta.

— A te léghajósaid? mondta: bizisten untatsz, Elise, hiszen azok nem is a tied! Kérlek, ne használj tulhajtott és nevetséges kifejezéseket!

— Az enyéme, mert szeretem őket! felelte Elise meggyőződéssel Igen, szeretem, szeretem, szeretem! Te tudom, meg nem próbálnád a levegőt meghódítani: mit csinálnál te másodpercenként kilenc méteres szél ellenében?

— Semmit sem, ismerte be Vélin.

— No látod! mondta rá a neje kicsinylőn.

Majd csöngetett.

— Mit csinálsz! kérdezte a férje.

— Marit hívom be, hogy hozzon fel ujságot.

Mari felhozta az ujságot és urnője belemérült a röplő emberek viselt dolgainak az olvasásába. Ebben az órában Latham tartotta a világrecordot az egy siku gépjével zárt körben megtett távolsággal. Elise legjobban szerette a monoplant, mert ez a legcsinosabb. Kurtán

jelentette ezt ki, mert el volt merülve a nehéz technikai kifejezésekben, melyek egész figyelmét igénybe vették. Mikor megértette, ollót keresett elő és ki kezdte nyírni a Latham arcképét, hogy a gyűjteményéhez csatolja, mely már gazdag volt a Wright, Blériot, Lefebvre, Curtiss, Esnault-Pelterie, Farman és Fournier képeivel.

A beszűrődő szelid világosság áthatolt az asszonyka ingének finom szövetén, fiatal teste kedvesen szökéneklátszott ez elégtelen fátyol alatt és egy kis kék szalag, mely e sommás öltözéket a keblén összetartotta, rezgett a kettős halom közt. Olyan kívánatos volt, hogy Vélin telket s közeledett feléje.

— Vigyázz! mondta Elize szárazon: látod, hogy el vagyok foglalva! Még megszurlok az ollómmal.

A férfiakat lehangozza, ha rosszul fogadják őket, ha nyájasak a szándékaik. Vélin méregbe jött.

— Te náladnál sincs ostobább! mondta. Egész a hülyeségig viszed a gyerekeskedésedet. Jobb szeretném, jobb szeretném . . .

Keresett egy ideig, aztán kimondta:

— Jobb szeretném még azt is, ha vallásos volnál. Bolondulsz olyan emberek után, akiket soha nem láttál, akiket nem ismersz . . . Mert egyet sem ismersz közülük, egy röplő embert sem.

hogyan lassan-lassan juthat a mindszentieknek annyi bérlet, amennyi a lakosság igyekvő részét boldoggá teheti.

Adja Isten, hogy úgy legyen!

Koppláló hölgyek.

A botnak két vége van. Aztán, ha az egyik végét a kezébe kapja valaki, könnyen járhat úgy, hogy a másik végével visszaütik. Ezt a bölcsességet szomorúan tapasztalták az angol feministák. Mióta megtisztelték Asquith miniszterelnököt egy pár ütleggel, azóta nagyon rájuk jár a rud.

A türelmes angolok úgy tettek eleinte, mint az elefánt, ha szunyoghad támad rá. Rugdalóztak egy kicsit, de állták türelmesen a dolgot. Arra gondoltak, hogy lármával, kiabálással, csak egyszer vették győzelmes háborút, az is nagyon régen volt. Hát csak hadd kiabáljon az asszony nép, ha az egészsége úgy kívánja.

Az asszony nép pedig kiabált, jobban kiabált, aztán még jobban kiabált és utoljára, mikor már nagyon beledolgozta magát a lármába, akkor verekedni kezdett. Az angol hidegvér felforr az ütéstől. Hohó, erre már válaszolunk, — sziszszentek föl s a harcias hölgyeket kényszer munkára ítélték.

Azt hitte volna az ember, hogy a hangos hölgyek hősiiesen türelmesen fogják tűrni és dolgozni a szent ügyért. Nem úgy történt. A nők, akik úgy bírták szóval, nem bírták tettel. Az utcán a plebs előtt szívesen elfogadtak volna egy pár nyaklevest is. Mert azt sokan látják. De eldugottan dolgozni, úgy hogy négy fal között maradjon, ezt nem bírták ki a modern apostolok.

Hát kopplálni kezdtek. Hogy ők ki-kopplálják az angolnak szigorúságát. Azt nem is álmodták, hogy most épp oly elkeseredett ellentábor áll velük szemben, amilyeneknek eddig ők mutatkoztak. Titokban maguk előtt is rejtve, bizony gondoltak ezek a hölgyek arra, hogy a férfiaknak eszébe jut arra gondolni: nőkkel állunk szemben.

A kellemetlen mesterséges táplálás

— De! felelte a neje diadalmasan Monalnak hívják az én röpiülő emberemet. Monal urnak. És még báró is hozzá!

— Ez már aztán új dolog! jegyezte meg Vélin fudolozva. Neked ismerőseid vannak, kiktől én nem tudok, bárók! És hol láttad te ezt a madarat?

— A barátnőmnél, Ranchenénál. Szép ember!

— És Ranchené ugyan hol esipte fel? firtatta tovább Vélin.

E pillanatban legalább volt benne valami közös lkarussal, az első röpiülő emberrel: a felhőkből esett le. A neje megmagyarázta neki talán kissé zavarosan, hogy Ranchené a felszálló téren találkozott Monal báróval, hová a röpiülő embereket megbámulni ment.

— És röpiült az a röpiülő ember? kérdezte a férj.

— Akkor nem röpiült, csak nézte. De látszik, hogy ért a dologhoz s mint mondta, ő is szerkesztett egy repülő gépet, fel is szállott már többször tiotkban a vidéken, mert nem akarja, hogy ellessék titkát, mielőtt szabadalmat nem vesz rá.

Vélin kijelentette, hogy mindez nagyon izléstelen dolog, hogy megbotránkoztató és sajnálatos, ha egy előkelő nő beszédbe ereszkedik nyilvános helyen olyan férfival, akit nem ismer, — hogy még sajnálatosabbnak tűnik fel, hogy annyira kompromittálja magát, hogy fogadja is a lakását. De hát Ranchené özvegy asszony és szabadon tehet ostobaságokat.

— Én csak arra kérlek, mondta, hogy az ilyenekben ne végy részt.

— Ami azt jelenti? kérdezte a neje támadóan.

— Azt, hogy szerintem jobb, ha nem megy Ranchenéhez, mikor nem vagy bizonyos róla, hogy nem találod-e ott azt az urat.

aztán kiábrándította őket véglegesen. Nem hölgyeim, ha önök nem tudták, meddig lehet menni mi majd megtanítjuk Önöket arra. Így vélekedtek az angol parlamentben, mert most már nem álltak meg. A hölgyek érdekében elhangzott interpelláció nevetésben fuladt és ezzel el is temetődött.

Nincs veszedelmesebb dolog, mint neveltségessé lenni. Már pedig, akár jobbról, akár balról nézik a dolgot, az az éhség-sztrájk, amit olyan radikálisan oldott meg az angol kormány.

Itt már hiábavaló az fenyegetőzés is, hogy fölégetik a miniszteri nyaralót. Azok a petróleumcsóvák megint csak a feministák körmét fogják megpörkölni, mint ahogy most már véget kell érnie minden erőszakosságnak. A ludaknak itt nem sikerült erővel. Kénytelenek lesznek az eszűkhöz fordulni és a lármás hadjárat helyett a csöndes, okos támadáshoz folyamodni. Ez az argumentum alighanem több eredménnyel fog járni.

A finn nők mozgalmáról legkevesebbet hallottunk eddig, de a legtöbb, a teljes eredményt mégis ők érték el. Tudniillik ott tudnak is az asszonyok és tudásuk előtt meghajlik a legkonzervatívabb férfi is.

Még hire-hamva sem volt a feminizmusnak, mikor már voltak kiváló asszonyok, akiket országok ünnepeltek és tiszteltek.

A feministák között nincs ilyen nő. Nem is lehet. Mert a nő, akinek nagy lelke van, nem helyeselheti az ő ködös, homályos, sokszor bornirt céljait az eszközeiket. A feministák azt sem tudják, mit akarnak, micsoda megokolt végcélért küzdenek. A választás és választhatóság érdekelheti a nők egy részét, egy kisebb részét. De a tömeget hidegen hagyja. A munkásasszonyok, a középosztály asszonyai nagyon keveset törődnek vele. Ők ugyan nem bánják.

A koppláló szufrazette ügye azért posványosodott el. Nem volt tömeg, amely sikra szállt volna értük. Ha fölkelte volna az angol plebs, ha az követelődzik, szomorúan végződhetett volna az angol parlamentre nézve. De a tömeg néma nézőközönség maradt. Sőt kacagni kezdett.

— Nem akard, hogy lássam őt a barátnőmnél? kérdezte az asszonyka.

— Ismétlem, hogy jobban szeretném...

— Jó, jó, jó!

— Mit mondasz! kérdezte a férj.

— Azt mondom: jó, jó, jó!

Vélin vállat vont, felöltözött és ment a hivatalába. Mikor ebédre haza tért, hidegnek, udvariatlannak, zárkózottnak találta a feleségét. De nem igen ügyelt rá, mert más egyébre gondolt. Észre sem vette, hogy az asszonykának a szavaiban, mozdulataiban, sőt még a tekintetében olyan kifejezés volt, mely éppen nem vallott rossz kedvre, de a mellett szájalom, guny és türelmetlenség tükröződött ki belőle, melyektől leginkább kell a férjnek tartani.

A férjeknek mindig meg kellene figyelniök a feleségek lábahegyét. És ha ezek a lábak idegesen mozognak, mintha azt mondanák: „Ugyan mikor megy már el hazulról”, legokosabb, ha otthon maradnak, ha ugyan már meg nem adták magukat sorsuknak.

Vélin visszatért a hivatalába anélkül, hogy valamit látott volna. A neje erre nagy gonddal felöltözött, mi nyilván elárulta a terveit. Ah, a férje nem akarja, hogy lássa Ranchenénál a fiatal hőst! Nagyon elmaradt az eseményektől. Mert hát az asszonykának már találkaja volt a röpiülő emberrel a Malesherbes boulevardon egy teaházban s kész volt egészen átengedni neki magát; már fenn a levegőben látta magát szállni vele acél szárnyakon.

Fájdalmat érzett már arra is, hogy nem a hős volt az első a találkán és elszorult a szíve, valahányszor az ajtó nyílt és nem a várvavárt lépett be rajta. És minő

A tanulság az, hogy a férfiak ezentúl többet és a mesterségesen megetetett feministák pedig kevesebbet fognak merni.

Ujdonságok.

— **Személyi hir.** Pallavicini Sándor örgróf úr őexcellenciája e hó 14-én, Kisteleken át, távozott uradalmából. Pallavicini Alfonz örgróf úr azonban még itt fog időzni néhány napig.

— **Megyegyülés.** Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága a rendes évnegyedes őszi közgyűlését a f. hó 22-én tartja meg, a vármegyeház nagytermében.

— **A gondnoksági elnök lemondása.** Mint értesültünk, Kádár Szilveszter kamarásplébános az állami elemi népiskolánál viselt gondnoksági elnöki tisztségéről a legutóbb tartott gondnoksági ülésen lemondott. — A gondnokságban előfordult valamely sajnálatos körülmény birta volna reá, hogy az elnökséget tovább ne viselje. Nem szívesen foglalkozunk az olyan körülményekkel, melyek ilyen következményeket szülhetnek. Annyit azonban kijelenteni kötelességünk, hogy bármi kényszerítette is plébános urunkat a lemondásra, az igazán elfogulatlanok nem találják meg arra az elfogadható okot. Elvégre egy elnöknek kár úgy exponálni magát egy tárgynál, hogy nem tetsző döntésnél azonnal lemondani kelljen. Bizalmatlanságot nem magyarázhat ki belőle sohasem, mert valójában nem a gondnokság választotta meg elnöknek, hanem a főispán nevezte ki s a fődolog az, hogy a főispánnak van-e hozzá bizodalma? Nagyon elvezetheti bárki a gondnokság elnökségét, anélkül, hogy föl kellene vetni a bizalom, avagy a bizalmatlanság kérdését. Reméljük, hogy plébános urunk is osztani fogja e nézetünket és módját fogja ejteni, hogy a gondnokság elnöki székéből ne kelljen távoznia.

— **Háromezer éves temető.** Csallány Gábor, a régészeti társulat fáradhatatlan múzeumőre most Felgyő határában végez ásatásokat, ahol a Gula-halom folytatását képező dombol-

szégyen érzete szállta meg várákozás közben arra a gondolatra, hogy bizonyosan mindenki őt nézi, nevetnek rajta. Órák hosszat várt. Talán Ranchenénál van?

Ez a gondolat olyan utálatosnak tűnt föl előtte, hogy nem mert a barátnőjéhez menni, hogy meggyőződjék róla. Baj érte talán? Elképzelte, hogy talán leesett az égből, mint valami felöltött madár!

Letörve, erőtlennül, kissé örülten tért haza. Asztalhoz ültek anélkül, hogy egyetlen szót szolt volna és a férje ujságot vett elő.

Hirtelen össze rezzent és önkénytelenül mosolygott.

— Ugy-e, Monalnak hívják a te röpiülő emberedet? kérdezte.

— Igen, mondta az asszonyka aggódva, Monal. Történt vele valami?

— Óh igen, folytatta Vélin hanyagul, igen... kifosztotta bizonyos R. asszonynak... nyilván Ranchenének a lakását.

— Mit mondasz? jajdult fel az asszonyka aggódva, elszörnyűködve.

Kikapta a lapot a férje kezéből és olvasta. A csinos iparlovag banális históriája volt, ki betolakodik a magános nőhöz, kiszípolozza s aztán, hogy gyorsabban menjen, kifosztja.

— Utóvégre neked igazad volt, mondta Vélin röhögve, röpiül a te röpiülő embered.

Azóta, ha Vélin lakásfosztásokról olvas a lapban, gunyosan szokta mondani:

— Még egy röpiülő ember vitézi dolgai!

dalban, mely a műutat szegélyezi, több bronzkori urnasírt sikerült feltárnia, ami azt mutatja, hogy ott 3000 év előtt temetkezési hely volt. A hamvakat tartalmazó urnák közül egy nagyobb, mint egy akós hordó. Egyes urnákban kis edényeket is találtak, miket valószínűleg az élő használtak, mielőtt a temetkezési helyre kerültek. Az urna-temetkezés a bronzkorban divott, amely pedig Krisztus születése előtt 1000 évvel ért véget. A felgyői lelet tehát legalább is 3000 éves.

— **Tűzoltó-bál.** Derék tűzoltóink ma este a Goldner-féle vendéglőben tartják meg évi egyetlen táncvigalmukat, amely mindenkor az őszi vigasságok legsikerültebbjei közé tartozott. A siker előmozdítása érdekében a fáradhatatlan rendezőség most is mindent elkövetett s aki igazán jól akar mulatni, az jól teszi, ha ellátogat a vigasságra, amely, az előjelekből ítélve, siker dolgában túlszárnyalja a korábbi bálakat.

— Egy agg harcos halála. Fogynak, egyre fogynak a nagy idők tanúi. Alig él még néhány közülök, de ezek számát is folyton apasztja a kérérlhetetlen halál. Most Mészáros Lajos földink hagyott itt bennünket, aki végigküzdötte az 1848/49-iki szabadságharcot. Az öreg vitéz, aki 80 éves kort ért el, e hó 14-én halt meg és Sövényházán helyezték örök nyugalomra a dóci temetőben. A szeretet angyala örökjön a derék vitéz porai fölött!

— Halálos baleset. A csongrádi tanyák közt Tóth János lovai szántás közben megbokrosodtak a juhoktól és vágatvást rohantak az ekével a tanyáról egyenesen az Eötvös Illés tanyájának. A zajra kijött a tanya ház mögé Eötvös Illés fiatal felesége s mert egy szalmakazal mögül nem láthatta a feléje közelgő veszedelmet, a rohanó lovak eltaposták, miközben az ekevas is mélyen belevágódott a bal lábába. A súlyosan sérült asszonyt azonnal orvosi ápolás alá vették ugyan, ez azonban nem segített, mert a szerencsétlen asszony sérüléseibe — valószínűleg vérmérgezés következtében — belehalt.

— **Az állattenyésztési törvény végrehajtása.** A hivatalos lap a napokban közölte a földművelésügyi miniszternek az állattenyésztés fejlesztéséről szóló 1908. évi 43-ik törvénycikk végrehajtása tárgyában kiadott rendeletét. Nemrég mi is közöltük, hogy a végrehajtási rendeletet kiadják és ugyanekkor főbb vonalaiban ismertettük is a kiadandó rendelet fontosabb rendelkezéseit. Így a most kiadott rendeletről csak a következők közlésére szorítokozunk: A köztenyésztés céljaira szolgáló apaállatok beszerzésére való kedvezményben, illetve segélyekben részesülhetnek apaállat tartásra kötelezett községek, városok, közbirtokosságok, valamint gazdatársadalmi testületek és szövetkezetek. A segélyezés azonban első sorban a községeknek nyújtandó. A törvényhatóságnak állattenyésztési szabályrendeletei ez eljárásban is föltétlenül érvényben maradnak. A segélyezési ügyekben a földművelésügyi miniszternek közvetlen közegei a gazdasági felügyelőségek. A megvásárolt apaállatot az átvételtől számított négy héten belül, beigazolt tenyészképtelenség esetén az eladó visszavenni és annak teljes vételárát a kincstárnak visszafizetni köteles. Kérvények, okmányok a segélyezési összes eljárásban bélyegmentesek. A legelővételek és legelőjavítások segélyezése dolgában községek, városok, közbirtokosságok és oly gazdatársadalmi testületek, melyeknek tagjai túlnyomó részben kisgazdák, állami kedvezményben, illetve segélyekben részesülhetnek oly törlesztéses kölcsönök kamatterhének (annuitásainak) megkönnyítésére,

mely kölcsönök célja a közös tulajdont képező és közösen használt legelők létesítése vagy karbahelyezése. A miniszter a segélyezésnél a tőketörlesztésben való hozzájárulást ötven évnél hosszabb időre, valamint a kamatteher, illetve a tőketörlesztési részletek felénél nagyobb mértékben nem engedélyezheti. A rendelet még a szállítási, díjkezdvevényekről is rendelkezik.

— **Katolikus pappól szociálista agitátor.** Egy hónappal ezelőtt még katolikus káplán volt Szegváron a szegedi származású Zimányi Dezső. Úgy látszik azonban, hogy meggyőződése eltérítette papi hivatásától, mert lemondott a lelkészi funkcióról és elhatározta, hogy nyíltan szociáldemokrata apostol lesz. Amit hisz, azt hirdetni is fogja és nem cselekszik meggyőződése ellenére. Nem mindennapi esemény, hogy egy lelkész fölcseréli a reverendát a közönséges polgári ruhával s a jó, kényelmes életet a nehéz, küzdelmes kenyérkereső pályával. Így Zimányi Dezső volt katolikus lelkész példája eseményszámba megy. Belépett a 48-as szociáldemokrata pártba és a párt hivatalos lapjában, a „Szabad Szó”-ban erről a következőképpen nyilatkozik: — Miatán én is meg vagyok győződve, hogy csak a szociáldemokrata párt programja és elvei alapján boldogulhat az emberiség, — de nem a keresztényszociálisták elvei szerint, akikről más alkalommal lerántom az álarcot — s ezt én nyíltan is bátor vagyok vallani, elhatároztam, hogy eme magas eszme küzdő harcosai sorába állok és halálomig fogok munkálkodni szóval és írásban a világot átalakító, megváltó és boldogító szociáldemokrácia fölséges elveiért. S hogy ezen munkámban szabad kezem legyen, önként odahagytam a maradi, ósdi és sötétségben bujkáló, álnokoskodó papzsákokat

*

„Kuruc magyar lehet Zimányi Dezső barátunk. De azért mégis a'mondók vagyunk, hogy alighanem nagyobbat tévedett akkor, amikor szociálista lett, mint mikor pappá szenteltette magát. Mert hiszen amint bármely nyelvű, azonképen bármely vallású ember boldog lehet anélkül, hogy szociáldemokrata legyen“.

— **Baleset az utcán.** Gál Viktor helybeli tisztos matrónt tegnapelőtt este baleset érte. A plébániatemplomból kijövet, amint Wimmer Karolyék háza előtt elhaladt, ott valami korlátban megbotlott és oly szerencsétlenül esett el, hogy egyik karját eltörte.

— **Ipartestületünk** megalakítása érdekében a múlt vasárnap igen népes értekezletet tartottak az állami fiúiskola egyik osztályában a helybeli iparosok és kereskedők. Az ipartestület megalakításának eszméjét tudvalevőleg újabban a Mindszenti Iparosok és Kereskedők Köre vetette föl s amint a jelek mutatják, fáradozása nem lesz hiábavaló, mert az értekezlet befejeztével 64 iparos és kereskedő irta alá azon ívet, amelynek alapján — ha még 6 tag pótlólag jelentkezik — meg lehet alakítani ezen intézményt. Az értekezlet példás rendben folyt le s a helybeli iparosok és kereskedők körének teljes tisztikarán és tagjain kívül résztvett azon Tary István járási főszolgabíró és a hódmezővásárhelyi ipartestület tisztikarának 2 tagja. — Itt említjük meg, hogy az iparoskör választmánya, e hó 12-én tartott ülésében azt határozta, hogy újabb tagok jelentkezésére fölhívást bocsát ki és ezt megküldi mindazon iparosoknak és kereskedőknek, akik az értekezleten bármi oknál fogva

nem jelenhettek meg. Kötelező aláírás eszközölhető a Mészáros Lajos építőmesternél elhelyezett íven. Az alakuló közgyűlés valószínűleg jövő vasárnap tartatik meg, de erről jövő számunkban híradással leszünk.

— **Végső elszámolás.** Különös találkozása a számoknak, hogy éppen ma négy esztendeje határozta el a mindszenti temetkezési egyletek feloszlásukat, s ma zárult le a vagyoni felosztásnak utolsó aktája is. A járási főszolgabíró, aki annyi időt, munkát és pénzt is áldozott erre a nagy műveletre, a letéti kezelése alatt visszamaradt 165 korona 36 fillért, amely összegnek fölvételére a jogosultak mindeddig nem jelentkeztek, befizette a község betegalap pénztárába, s ezzel lezárta a számadásokat. A temetkezési egyletek tehát elvannak temetve, bizonyára a föltámadásnak minden további reménye nélkül.

— **Dráma egy éjjeli mulatóhelyen.** Egy szomszédközségbeli jobbfajta iparos embernek fiatal és szép szemrevaló felesége, ki már két szép mosolygó gyermeknek az anyja, ott hagyta boldog családi fészket, midőn a nagyobb családdal megnövekedett a gond és a bajlódás is. A magáramaradt férj sehogysem boldogult a száraz dajkasággal s elhatározta, hogy utána indul az asszonynak s visszahozza a két siró gyermeknek az édes anyját. Vonatra ült s megindult keresni. A csalhatatlan nyomok egy éjjeli mulatóhelyre vezették, hol vigan folyt s mulatság. Szólt a zongora és a festett arcú hölgyek vidáman mulattak a vendégekkel. Különösen vig volt köztük egy csinos, fiatal asszony, kinek viselkedése s arcának viruló rózsái azt árulták el, hogy rövid ideje lehet a feslett világban. Javában áll a mulatság. Midőn a gyermekei anyját kereső férj belépett a mulató, léha világba, halálsápadt lett, de a belépett vendégben férjére ismert asszonynak is kihullott kezéből a tele pohár és ajkára fagyott a félben maradt vidám mosoly. Megdöbbenő volt a váratlan találkozás. Halálos csönd következett. Azután a férfi kezén fogta az asszonyt, a gyermekei anyját, aki lehajtott fővel követte gyermekeinek mély fájdalom szótlan apját.

— A szentesi főkapitányt nyugdíjazták. Aradi Kálmánnak, Szentes város rendőrfőkapitányának nyugdíjazási ügye tegnap visszaérkezett a belügyminisztertől a vármegyéhez. A belügy-

Üvegéből táplált

gyermekek, rozsás és teli arcukká, erősekké és életvidámakká válnak, ha SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-t adnak nekik.

A Scott-féle Emulsió-ban

levő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jót tesz a táplálkozásnak akár mely fogyatkozását.

A SCOTT-féle Emulsió-t nagyon szeretik krémszerű ízéért. Kitűnő bármilyen okból eredő erőhanyatlás és gyengeség ellen.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

miniszter elutasította Aradi Kálmán fellebbezését és nyugdíjazta a főkapitányt. A nyugdíjigény megállapítása iránti részét a fellebbezésnek azonban, mint erre illetékes, a közigazgatási bíróság fogja megállapítani, a hová a belügyminisztériumtól már át is tették az iratokat. Rövid időn belül tehát már aktuálissá válik a szentesi rendőrkapitányi állás végleges betöltése.

— **A makói ut titka.** Makó és Vásárhely között olyan országút van, amely csak Csanádmegyében járható, de amint beérünk Csongrádmegyébe, jó időben kirázódik a kocsiból a benne ülő, rossz időben pedig okvetlen elmerül a pocsoltyában. Ezt a darab Ázsiát, vagyha úgy tetszik: legsötétebb Afrikát, most tüntetik el, járhatóvá teszik, kiépítik az országutat a vásárhelyi határban is. Az ut burkolási munkálatai közben a múlt napokban az egyik munkásnak az ásója sehogysem akart a földbe bemenni. Vizsgálni kezdte, hogy mi oka lehet ennek s legnagyobb meglepetéssel vette észre, hogy ásója egy emberi koponyában akadt meg. Azonnal jelentette, hogy mire bukkant, a munkálatokat vezető mérnöknek, Vértés Alfrédnek, aki elrendelte a jelzett helyen az ásatást, mely meglepő eredménnyel járt. Ugyanis az ut felszine alatt mintegy arasztnyira, közvetlen egymás mellett, két kifejtett emberi csontvázat találtak. Vértés Alfréd a leletet rögtön bejelentette a rendőrségnek, mely a nyomozást megindította annak megállapítása végett, hogy miként kerültek a jelzett helyre s hogy nincsenek-e valameiy bünténnyel összefüggésben.

— **A főváros szenzációja.** Amig mi itt e kis faluban erősen készülődünk a tűzoltóbátra, amely ma este fog lezajlani, addig a fővárosi közönség bizonyára hatékonyabb érdeklődéssel tekint egy oly látványosság elé, amely magyar földön még ez ideig nem volt látható. Blériot mester, a világhírre vergődött francia aviatikus ugyanis ma délután fog fölszállani monoplánjával az üllői-uti katonai gyakorlótéren. A pestiek tehát gyönyörködhetnek jó pénzért Blériot mester röpkülésében, nekünk pedig meg kell elégedni a fővárosi lapok tudósításaival, melyek valószínűleg pillanatnyi fényképfelvételekkel lesznek tarkítva, hogyha természetben nem is, de legalább képben bemutassák vidéki olvasóknak e ritka és vonzó látványosságot.

Irodalom.

„A Házi orvos“ című népszerű egészségügyi folyóirat utolsó számai szenzációs tartalommal jelennek meg. Ugy a szeptemberi mint az októberi szám (mely a felelős szerkesztőt ért családi gyász miatt valamivel később jelent meg) ugyanis fényesen és meggyőző érvekkel redukálja kellő értékére azt a nagyhangon hirdettet és reklámozott csudaszert (?) a „Comaint“, mellyel a hiszékeny emberiség fejét akarják elszédíteni. Aki ezeket a cikkeket olvassa, az méltán tisztában van azzal, hogy az egész comainkérdés egyszerű reklám-vállalat és semmi egyéb. A „Házi orvos“ októberi számában Dr. Fürst Zsigmondnak egy vidéki lelkész igazán megható levelére irt válaszában kívül Dr. Okolicsányi Kuthy Dezső kir. tanácsos, egyetemi magántanárnak európai hírvéltapaszlatainak a tíűdövészéről. — Dr. Kovács Aladár kir. tanácsos, a budapesti mentők igazgató-főorvosának a koleáról. — Dr. Szántó Manónak a pályaválasztásról stb. szóló nagyobb cikkein kívül a betegápolásról, a különféle stb. apró cikkei keltenek nagyobb feltűnést. Melegen ajánljuk a kitűnően szerkesztett lapot a művelt nagyközönség figyelmébe. Előfizetési ára évi csekély 2 kor. 40 f. Szerkesztőség és kiadóhivatal Andrássy-ut 27. sz. — Mutatványszámot bárkinek is szívesen küld a kiadóhivatal.

Apró komédiák.

A hálátlan fiu.

— Na, mert olyan jól tanultál, hát ma eljöhetsz velem a vendéglőbe! — mondja Hajszás ur a Pista fiának, akit éppen az imént tanított meg tizig olvasni. Egy kis fáradságba került ugyan a tanulás, de az apa szívesen fáradozott a fiáért. Estefelé aztán csakugyan együtt mentek a vendéglőbe. Mikor ismét hazatértek, Hajszásné ónagysága úgy vette észre, hogy a férjeura alaposan felöntött a garatra.

— Már megint benned van vagy öt-hat spriccer? — szölt az urára haragosan.

— Ahá, bizony tiz is! — kottyant bele Pista gyerek.

Az apa eleinte hallhatatlanná tette a dolgot, de első meglepetéséből magához térve, szemrehányó hangon így kiáltott a gyermekre:

— Hálátlan kölyök! Hát azért tanítottalak meg tizig olvasni, hogy a tudományodat a legelső alkalommal ellenem fordítsd!?

Olcsó liba.

Egy közelvárosi biciklistával megesett az a szerencsétlenség, hogy községünkön keresztül-karikázva, átgázolt egy szép nagy libán, még pedig oly szerencsétlenül, hogy szegény állatnak a feje elvált a nyakától s rögtön kiadta páráját. Nosza, futólépésben ott termett a liba gazdája és 4 korona kárterítést követelt, átengedvén ennek fejében a libát a biciklistának. De a biciklista röstelte magával vinni a libát s nem akart többet adni a parasztnak kárpótlásul 3 koronánál. Ebből egy kis hangos veszekedés támadt, mire odjött a közelben dolgozó utkaparó

s műértő szemekkel megvizsgálván a libát, így szólt a falubeli gazdához:

— Kend négy koronát akar adni és a libát is; ez az ur pedig csak három koronát akar adni és a libát itt hagyja.

Ezzel az utkaparó előkaparászott a lajbija zsebéből egy koronát s így folytatta:

— Hát fogadja el kend az urtól a három koronát, ehol én is adok hozzá egy koronát, ez a négy korona a kendé, a liba meg az enyém lesz.

Ezzel az egyszerű, mégis bölcs megoldással aztán mind a hárman megvoltak elégedve.

Tormásvirstli

szalvaládé, hideg felvágottak stb. friss és legjobb minőségben minden hétfőn és csütörtökön csak nálam kapható. Tisztelettel Steindl János kereskedése.

Legujabb!

Mindenkinek kedves a

„PENKALA“ töltő-irón

Mellényzsebben elfér!

Célszerű!

Kényelmes!

Ára 1 korona 20 fillér.

Kapható Horváth Antal papirkereskedésében

Cirokseprü

előállításához szükséges cirokszakkált a legmagasabb áron megvesz a hódmezővásárhelyi 48-as munkáskör cirokseprü gyára V. ker., Jókai-utca 21. szám.

1—3

Jó eredmény

érthető el a mi lapunkban leközölt hirdetések által! Mert hirdetés a vére minden üzleti életnek. A korral lépést tartó iparos vagy kereskedő csak úgy tud boldogulni, ha feltűnő hirdetéssel vagy csinos kivitelű **nyomatvánnyal**

főlbreszti a vevőközönség figyelmét. Sokkal jobb vásárt csinál az ilyen iparos vagy kereskedő, aki néhány koronát áldoz a reklámra, mint a maradi üzletember, aki nem tudja, hogy pénz és nyomdafesték kormányozza a világot! A törekvő gazda is hamarabb célhoz jut egy hirdetés által, ha földet, házat akar venni, vagy eladni, mert lapunkat nemcsak a járás, de a vármegye minden községében, városában olvassák. Hirdetéseket mindenkor igen **jutányos árszámítás** mellett közlünk, ami által bő alkalma nyílik úgy az iparosoknak és kereskedőknek valamint a gazdaközönségnek olcsó és biztos közvetítő módhoz fordulni. Tessék egy próbát tenni! Rendes előfizetők árkedvezményben részesülnek!

Szerelmes ifjak és leányok!

ha egymásközt levelet váltanak, mindig arra törek-szenek, hogy a kapott szép levélre még szebbet küldjenek úgy belső tartalom, mint külső csin tekintetében. Sokszor aztán nagy gondot okoz az ilyen finom kis levélkék beszerzése, mert a bohó szerelmes nem tudja, hogy hol lehet azokat olcsó pénzen megvásárolni. Pedig hát az nagyon egyszerű dolog, mert teljesen berendezett papirkereskedésben **mindenféle szebbnél-szebb és divatosnál-divatosabb levélpapírok kaphatók, a képzelhető legnagyobb választékban és igen olcsó áron. Polyton a legszebb ujdonságok!**

Szerelmi levelezőkönyv, mely elősegíti a szép levelek megírását, mintegy 100 levélmintát tartalmaz, 60 fillér

Minden gazdaasszonynak sok jó tanácsot ad és nálam 80 fillérért beszerezhető a diszes kötésű **Nagy szakácskönyv**

Mindenféle papíráruk, írószerek, üzleti könyvek nagy raktára

Horváth Antal könyv-, papir-, író- és **Mindszinten** rajzszerkeskedése